

VİYANA'DA AŞK

David Vogel 1891'de, bugün Ukrayna toprağı olan Podolya Satanov'da doğdu. Yirmi yaşından itibaren Yahudi kültürünün Doğı Avrupa'daki önemli merkezlerini ziyaret etti. Birinci Dünya Savaşı çıktığında Viyana'daydı ve tutuklandı. Yazmaya şiirle başlayan Vogel'in ilk kitabı *Lifney Hasha'ar Ha'afel* (Karanlık Kapıdan Önce) 1923'te yayımlandı. 1925'te Paris'e giderek orada İbranice roman ve uzun öykü çalışmalarına başladı. İkinci Dünya Savaşı sırasında Naziler tarafından tutuklanarak bir toplama kampına sevk edilen Vogel'in 1944'te orada öldüğü sanılıyor.

Vogel'in hayattayken yayımladığı tek şiir kitabı olmasına karşın şiiri modern İbrani şiiri içinde öncü ve özgün bir yere sahip olmuştur. Yenilikçi bir poetikanın ürünü olan şiirleri, dönemin İbranice kaleme alınmış şiirlerinden çok izlenimcilik ve dışavurumculuk akımlarının etkisi altındadır.

İbranice yazmasına karşın romanları Orta Avrupa yazımına dahil edilmekte ve Stefan Zweig, Arthur Schnitzler, Franz Werfel ve Joseph Roth'un eserleriyle birlikte anılmaktadır. Vogel'in *Evlilik Hayatı* adlı başyapıtı, belli başlı bütün Avrupa dillerine, ayrıca Çince ve Rusçaya çevrilmiştir.

Şahika Tokel İstanbul'da doğdu. 2002'de İstanbul Üniversitesi Uluslararası İlişkiler bölümünü bitirdi. 2006'da Marmara Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümünden "Soğuk Savaş sonrası dönemde (1990-2003) Irak'taki Türk-Amerikan ilişkileri ve İkinci Irak Savaşı" konulu teziyle yüksek lisans derecesini aldı. Özel sektörde çeşitli görevler üstlendi. Hâlihazırda kitap çevirmeni olarak çalışıyor.

Başlıca çevirileri: *Hem Hasımız Hem Hısımız* - Derya Gültekin-Karakaş (İletişim Yayınları, 2009); *Demokratikleşme Sürecinde Ordu* - Narcis Serra (İletişim Yayınları, 2011).

David Vogel'in
YKY'deki kitapları:

Evlilik Hayatı (2012)
Viyana'da Aşk (2015)

DAVID VOGEL

Viyana'da Aşk

İngilizceden çeviren
Şahika Tokel

Roman

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 4315
Edebiyat - 1211

Viyana'da Aşk / David Vogel
Özgün adı: **Roman Vina'i**
İngilizceden çeviren: **Şahika Tokel**

Kitap editörü: **Fahri Güllüoğlu**
Düzeltili: **Ömer Şişman**

Kapak tasarımı: **Nahide Dikel**
Sayfa tasarımı: **Mehmet Ulusel**
Grafik uygulama: **Süreyya Erdoğan - İlknur Efe**

Baskı ve Cilt: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.
Başkent O.S.B. 22. Cad. No: 6 Malıköy / Ankara
Tel: (0312) 640 16 23
Sertifika No: 26886

Çeviriye temel alınan baskı: Scribe, Sydney, 2013
1. baskı: İstanbul, Şubat 2015
ISBN 978-975-08-3139-3

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş. 2012
Copyright © the Estate of David Vogel

Worldwide translation copyright by The Institute for The Translation of Hebrew Literature.
Bu kitabın yayım hakları Kalem Ajans aracılığıyla alınmıştır.
Sertifika No: 12334

Bütün yayım hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 142 Odakule İş Merkezi Kat: 3 Beyoğlu 34430 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: <http://alisveris.yapikredi.com.tr>

Viyana'da Aşk

Michael Rost, sonbahar sağanağının nehir kıyısına inen ince çizgilerine pencereden şöyle bir baktı. “Hımm” dedi ve odadan çıktı. Saat neredeyse gecenin onu olmuştu. Kızılımsı-esmer gök, çatıların üstünü kaplamıştı, kaldırım nemli nemli parlıyordu. Uzun bedeni hafif kamburca öne eğik vaziyette, gitgide boşalan caddelerde sakin adımlarla gezindi, ıslıl ıslıl aydınlatılmış vitrinlerin, tentelerin altında dikilen fahişelerin yanından geçti. Bir süre sonra bir kafeye girdi. Birkaç tanıdığın olduğu yönü başıyla hızlıca selamlayıp girişin karşısında, oturanların henüz kalktığı küçük bir masaya oturdu. Kızıl saçları kısa kesilmiş, ince endamına siyahlar kuşanmış Emmy Vitler ince, zarif elini sallayarak dostça gülümsedi. Davet beklemeden Rost’un yanına oturup bir sigara yaktı.

“Sinemaya gittim. Ortasında çıktım. Film sıkıcıydı.”

“Tek başına mı gittin?”

“Evet, bazen tek giderim. Bu arada, son zamanlarda Igon sevimli küçük Pole’a ilgi göstermeye başladı. Onu tanıyorsun. Gerçek bir cazibe.”

Hafifçe büzdüğü dudaklarıyla, dumanı tüten kahvesinden ufak yudumlar aldı. Daha sonra siyah el çantasından küçük altın renkli bir pudriyer çıkarıp yüzünü pudraladı. Kahve fincanının tabağında uzanan, ucu rujundan kırmızıya boyanmış sigarasının tıslayan közünden kızılımsı-mavi bir duman yükseliyor, keskin, hoş bir koku yayıyordu.

“Peki bu arada onun yerini kim alıyor?” Rost gülümsedi.

“Küstahlık! Ama yine de sana söyleyeceğim. Hayatın anlamıyla ilgili felsefi meseleleri keşfetmek için kısa bir ara veriyorum...” Ve kısa gülüşüyle havada kavis çizdi.

“Bunun için uygun yaşa geldin mi? İnsan böyle arayışlara genellikle elli yaşında ya da daha sonra başlar. Tahminlerime göre senin daha yirmi beş senen var.”

“Basit kadınlar her yaşta başlayabilir...”

“İltifat mı bekliyorsun? Buna gerçekten ihtiyacın var mı?”

“Bütün kadınların vardır. En güzellerinin bile. Onlar olmazsa kadın çirkinleşir.”

“Ve en çok iltifat eden ödülü kazanır?”

“Belki...”

“O halde... o halde her nevi çarpıklıktan mustarip adamların hâlâ bir şansı var...”

Emmy o an vücuduna doğru eğilmiş, korkunç biçimsiz bir ucube hayal etti. Boğazında bir tiksinti dalgası yükseldi. “Lütfen dur. Aklıma en mide bulandırıcı düşünceleri getiriyorsun.”

Her yaştan, milliyetten ve dilden kadınlar ve erkekler tıkiş tıkiş yerleştirilmiş masaları doldurmuştu. İçiyor, konuşuyor, yüksek sesle gülüyor, tıttırıyorlardı, kendilerini tamamen şehri dolduran, hem gerçek hem de sahte olan o eğlence havasına vermişlerdi. Rost kapıya baktı, içeri girip çıkan, garsonların yollarını tıkayıp içecek tepsilerini başlarının üzerine yükseltmelerine neden olan muhtelif kalabalığın yüzlerini taradı. Solgun, oval yüzündeki sert ifade de zalimlik izleri vardı. Yine insanın kalbinin derinlerinde ruhun bir nevi kanseri gibi yatan, derinlere işleyen o sıkıntıya yenilmişti, kendini bu dünyanın zevklerinden mahrum bırakmayan, aralarından kimilerinin doyunluktan bezip hayatlarına son verdiği tüm o nesillerin bir mirasıydı bu. Önündeki çoktan soğumuş koyu kahvesinden biraz içti.

“İşte Gregor!” Emmy, şapkaıyla haddinden fazla bol ve dizlerine varmayan pejmürde bir yazlık ceket giymiş adama işaret etti; adam da doğrudan onların masasına yönelmişti.

Emmy onu takdim etti. Adam başka masadan boş bir sandalye çekip oturdu. Hiçbir giriş yapmadan doğrudan Rost’a döndü: “Stüdyon nerde? Sen ressamısın, değil mi? Konuşurken birkaç münferit, turuncu-kahverengi diş kökünü sergiliyordu.

“Ressam falan değilim.”

“Seni kurnaz tilki.” Ağzı sessiz bir gülüşle çarpıldı.

Ağzına kısa bir pipo soktu ve diğer eliyle şapkasını çıkarıp kucağına koydu. Kafası kel ve yuvarlaktı, parlıyor, tıraşı gelmiş sakalını belirginleştiriyordu. “Peki şimdi hangi filozofu okuyorsun?”

“O da yok. Tamamen yanıldın.”

“O halde, bana bir fincan kahve ya da iyisi mi bir kadeh şarap ısmarlamana daha bile yakışır. Sen hayattan anlıyorsun Bay Rost!.. Paul Gregor senin gibi insanlarla çene çalmaktan hoşlanır, haa-haa. Garson, beyaz şarap!”

Emmy güldü.

Rost şakayla cevap verdi, “Bu şerefe nail olup olmadığımdan pek emin değilim.”

“Doğrusu öylesin bayım! Bu kadar alçakgönüllü olma. Buna saçlarımı ve dişlerimi verdim ben, neden bahsettiğimi biliyorum!” Yakılmamış piposunu kuvvetlice içine çekti. “Fakat eğer bir yazarsan, beni incelemeye ve benden dilediğince faydalanmaya hak kazandın. Bu konuda senden önce gelen pek çokları oldu. Birkaç istisnai vaka hariç, bu zavallı yazarlarda hayal gücü eksikti ve ilginç insanlar o kadar nadir ki! Bunun için de bunlar üzerime aç köpekler gibi hücum ederler. Bende bolca var – herkese yeter!”

“Hayır, yazar da değilim.”

“Hayır mı?! O halde sen nadide birisin doğrusu!”

Siyah bir sicimden sarkan monoklü sağ gözüne bastırıldı ve sanki muhatabını incelemiş gibi yaptı; solgun, sulu gözleri seğiriyordu ve ağzı gülmekten çarpılmıştı. Rost onun bakışına alaycı bir ifadeyle karşılık verdi.

“Hayır!” Gregor hükmünü verdi. “Bahse girerim burada senin gibi bir düzine yoktur. Bu civarda olmaz- hayır!”

“Peki ya sen, sözgelimi?”

“Ben mi? Ben yazarım elbette!.. Öncelikle buyum. Kamu yararına çalışanlara rica mektupları yazarım... Daha ne istiyorsun- Almanlar medeniyetsiz barbarlardır! Resimden ancak bir maymun kadar anlarlar! Kaba, yabani hayvanlar, öküz kadar aptallar! Ve eğer bir Alman ressam olarak doğacak kadar şanssızsan – bir “yazar” olmaktan başka seçeneğin yoktur...” Şarabından öfkeyle bir yudum aldı.

Emmy açıklayan bir ses tonuyla şöyle dedi: “Bay Gregor hiç şüphesiz yine kasvetli bir ruh haline bürünmüş ve bunun acısını zavalı Almanlardan çıkarıyor.”

“Tamamen öyle. Ayrıca başıma korkunç bir trajedi geldi!” Ve ekledi: “Kedim dün intihar etti.”

“İntihar mı etti?”

“Kendisini üçüncü kattan aşağı attı. Oracıkta ölüverdi. Son zamanlarda çok keyifsizdi. Bunu herkes görüyordu. Üstelik yemek yemek de istemiyordu. Belki de hastaydı.” Küçük gözlerini kırıştırdı ve monoklü yerleştirdi. “Öğle yemeği için her zaman iki biftek alırdım, biri benim biri de onun için. Bugün sadece bir tane aldım.”

Rost, “büyük ihtimalle pencereden kazara düşmüştür” dedi.

“Öyle mi dersin?!” Gregor piposunu heyecanla salladı. “O halde, sevgili bayım, hiçbir şey anlamıyorsun! Bilmelisin ki bir kedi düş-tüğünde asla yaralanmaz. Her zaman dört ayağının üzerine düşer ve tekrar kalkar. Bak ne diyorum: Kedim *intihar etti!* Evet! Çünkü keyifsizdi! Kafasına sıkamadı ki ona inanasın!”

Rost bir an ona bakakaldı, koyu yeşil gözleri delip geçiyordu.

Emmy araya girdi, “Peki bunun dışında neyle meşgulsün, Bay Gregor?”

“Her zamanki gibi, resim yapmakla. Hepsini aynı tuvale. Tüm bir yıl boyunca aynı tuvale, haa-haa. Şimdiden yüz tane yaptım.”

“Yüzünü de aynı tuvale mi?”

“Yüzünü de bir tuvale mi?”

“Neden olmasın? Birini silip yerine bir başkasını yapıyorum. Sonuncusu hepsini içerecek... Onu alan kişinin tüm yüz tanesi için de ödeme yapması gerekecek. Aslında yeni bir felsefe yazıyorum... yazmak ve resim yapmak bir ve aynıdır. Sizi temin edebilirim ki bu, kendi neslinin en derin ve özgün çalışması olacak.” Şarabını bitirip “Sanıyorum ki bir itirazın yoktur Bay Rost!” diyerek bir kadeh daha ısmarladı ve ekledi, “Peki ya sen bu metropolde ne yapıyorsun?”

“Bu bir sır.”

“Öyle mi? Peki ya para? Sır tutmak para ister.”

“İhtiyaçlarıma yetecek kadar.”

“Örneğin, borç vermeye yeter mi?”

“Kime?”

“Bana tabii ki.”

“Olabilir. Ne kadar?”

“Yirmi ve yukarısı. Sınır gökyüzü.”

“Yirmi diyelim.” Rost güldü ve ona kıvrılmış iki banknot verdi.

Gregor paraları başparmağıyla işaretparmağı arasında tuttu ve paltosunun cebine indirdi. “Ne içersin Bay Rost? Şimdi yine zengin olduğuma göre sana ısmarlayabilirim. Ya sen madam? Bir Benedictine’e ne dersin?”

Gregor, bir içki daha ısmarlamaya razı gelinceye dek onları sı-kıştırdı. Piposuna tütün doldururken Rost’a “Neden bir gün gelip beni ziyaret etmiyorsun” dedi.

“Belki, fırsatım olduğunda.”

“Ama her zaman evde değilim...”